

תוכן עניינים

2.....	טיוטת תקנות
2.....	א. שם התקנות המוצעות
2.....	ב. מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן
3.....	ג. להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:
4.....	טיוטת תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה) (תיקון), התשפ"ד-2023
5.....	דברי הסבר

טיוטת תקנות

א. שם התקנות המוצעות

תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה) (תיקון), התשפ"ד-2023.

ב. מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן

לנוכח מתקפת הטרור הרצחני שהתרחשה ביום 7 באוקטובר 2023, הכריז שר הביטחון באותו היום על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ב)(1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. בהתאם לסעיף 9(א)(5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביום 12 באוקטובר 2023 לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל והכרזה זו מוארכת מעת לעת. כמו כן, הוכרז בצבא הגנה לישראל על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה.

בעקבות פעולות הלחימה המתמשכות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", נפגעה למשך תקופה ממושכת הפעילות הכלכלית הסדירה של חלק מהעסקים, וזאת בשל מגבלות והנחיות פיקוד העורף, סגירת מערכת החינוך והתגייסותם של מאות אלפים למילואים. על אף שעסקים רבים במדינה נפגעו בשל המצב הביטחוני, ישנם אזורים שנפגעו מהלחימה באופן מיוחד וממושך.

בשל האמור, מכוח סמכותו של שר האוצר לפי סעיף 36 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, הותקנו תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023 (להלן – **הוראת השעה**), בהן נקבע פיצוי מוגדל לאזורים שנפגעו מהלחימה באופן מיוחד וממושך (להלן – **האזור המיוחד**), בתקופה שמיום 7 באוקטובר 2023 עד יום 31 באוקטובר 2023, בשל נזקים שנגרמו לאזורים האמורים בתקופה זו (להלן – **התקופה הקובעת**).

כעת, מוצעים שני תיקונים בהוראת השעה:

ראשית, מוצע להוסיף לרשימת הישובים באזור המיוחד את הישובים אור גנוז, בר יוחאי, מירון וספסופה. קביעת האזור המיוחד בהוראת השעה נעשתה בהתאם להנחיות הרלוונטיות של גופי הביטחון, ולפי עמדת גורמי הביטחון בדבר הנסיבות החריגות שהשפיעו על פגיעה במרקם החיים ופעילות באותם ישובים בשל המצב הביטחוני, והכל בעד התקופה הקובעת.

לבקשת ועדת הכספים של הכנסת בישיבה שנערכה ביום 15 בנובמבר 2023, לאחר התקנת הוראת השעה, ביצע משרד האוצר, בשיתוף פעולה עם הגורמים הביטחוניים הרלבנטיים, בדיקה נוספת אודות יישובים בצפון הארץ בשל הנסיבות שהתקיימו בהם בשל המצב הביטחוני, בדומה ליישובים אחרים אשר הוכנסו לאזור המיוחד. בבחינה האמורה, נמצא כי בהתאם לנתונים מעודכנים שמסרו הגורמים הביטחוניים המקצועיים ובהמלצתם, ביישובים אור גנוז, בר יוחאי, מירון וספסופה, בתקופה הקובעת, הייתה פגיעה בחופש התנועה והפעילות האזרחית, לרבות בשל פריסת סוללות ארטילריה פעילות בקרבת היישובים

וחסימת צירים מרכזיים המובילים אליהם. על כן, מוצע להוסיף את היישובים האמורים לתוספת הרביעית, כך שיינתן פיצוי מוגדל עבור הנזקים שנגרמו בהם בתקופה הקובעת בדומה ליישובים האחרים שבתוספת הרביעית.

שנית, מוצע להמשיך ולפצות מעסיקים המשלמים שכר לעובדים אשר פונו מבתיהם בשל המצב הביטחוני, עד לסיום תקופת הפינוי לפי החלטת הממשלה שחלה לגבי הישוב בו מתגורר העובד או עד יום 31 בדצמבר 2023, לפי המוקדם.

לפי הוראת השעה, מעסיק בכל מקום שהוא ששילם שכר לעובד שמתגורר בישוב אשר פונה בהתאם להחלטת הממשלה, שנעדר מהעבודה עקב המצב הביטחוני, זכאי לבחור בפיצוי לפי "מסלול שכר עבודה". מסלול זה מפצה את המעסיק על הנזק שנגרם לו בשל תשלום השכר כאמור, בפיצוי בגובה של 520 שקלים חדשים לכל יום עבודה ששילם המעסיק בעד יום היעדרות של העובד בשל המצב הביטחוני. כמו כן, ניזוק שהכנסתו היא מעסק או ממשלח יד לפי סעיף 12(1) לפקודה (להלן – עובד עצמאי) המתגורר בישוב שפונה שעסקו אינו מצוי באזור המיוחד ונעדר מעבודתו בשל המצב הביטחוני, ומחזורו נפגע בשל היעדרות זו, זכאי גם הוא לפיצוי בגובה 520 שקלים חדשים מוכפל במספר ימי ההיעדרות של העובד העצמאי בשל המצב הביטחוני.

בדומה לשאר מסלולי הפיצוי בהוראת השעה, פיצוי לפי מסלול שכר עבודה ניתן רק על נזקים שנגרמו בתקופה הקובעת. אבל, עובדים בישובים שפונו ימשיכו וייעדרו מעבודתם בשל המצב הביטחוני גם לאחר מועד הסיום של תקופה זו. במטרה למנוע הוצאה לחופשה ללא תשלום או פיטורים של מפונים, מוצע להאריך עד תום השנה את הפיצוי במסלול שכר עבודה שניתן בשל היעדרות של מפונים לפי הוראת השעה, ובלבד שהישוב שמתגוררים בו עדיין מפונה בהתאם להחלטות הממשלה כהגדרתן בהוראת השעה (החלטת ממשלה מס' 950 מיום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023); החלטת ממשלה מס' 975 מיום ג' בחשוון התשפ"ד (18 באוקטובר 2023); החלטת ממשלה מס' 978 מיום ד' בחשוון התשפ"ד (19 באוקטובר 2023); החלטת ממשלה מס' 988 מיום ח' בחשוון התשפ"ד (23 באוקטובר 2023)), כפי שהן מוארכות מעת לעת).

יובהר, כי ככלל, עסקים המתנהלים בישובים המפונים יכולים להמשיך ולקבל פיצוי גם לאחר יום 31 באוקטובר 2023 ללא קשר להוראת השעה, וזאת מכוח תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף), התשל"ג-1973, לרבות בשל שכר שהם שילמו לעובד שנעדר בשל המצב הביטחוני. על כן, תיקון זה רלוונטי בעיקר לעסקים מחוץ לישובים אלה, אשר מעסיקים עובדים שמקום המגורים שלהם הוא ישוב שפונה.

ג. להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:

טיוטת תקנות מטעם משרד האוצר:

טיוטת תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל)

(הוראת שעה) (תיקון), התשפ"ד-2023

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 35, 36(א) ו-65 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961¹, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנה 1 לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023² (להלן – התקנות העיקריות) –

(1) ברישה, אחרי "יום ט"ז בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023)" יבוא "ולגבי נזק עקיף שאירע בשל היעדרות מהעבודה של עובד או עובד עצמאי שמתגורר בישוב אשר פונה לפי החלטות הממשלה שאירע בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד לסיום תקופת הפינוי לפי החלטת הממשלה, לרבות החלטת ממשלה המאריכה אותה, או עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023), לפי המוקדם";

(2) בפסקה (1)(א) –

(א) בהגדרה "שווי של נזק עקיף" המובאת בה, בפסקה (1), בהגדרה "יום היעדרות בשל המצב הביטחוני" אחרי "שהוא בשל המצב הביטחוני" יבוא "בתקופה הקובעת";

(ב) במקום ההגדרה "התקופה הקובעת" המובאת בה יבוא:

"התקופה הקובעת" – אחת מאלה –

(1) התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר

2023) עד יום ט"ז בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023);

¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 100.
² ק"ת התשפ"ד, עמ' 536.

(2) לעניין פיצוי לפי פסקה (1) להגדרה "שווי של נזק עקיף", לגבי נזק עקיף שאירע בשל היעדרות מהעבודה של עובד או עובד עצמאי שמתגורר בישוב אשר פונה לפי החלטות הממשלה – התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד לסיום תקופת הפינוי לפי החלטת הממשלה שחלה לגבי הישוב בו מתגורר העובד, לרבות החלטת ממשלה המאריכה אותה, או עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023), לפי המוקדם."

(3) בפסקה (8), בתוספת הרביעית לתקנות העיקריות המובאת בה, אחרי "יסוד המעלה" יבוא:

"אור גנוז

בר יוחאי

מירון

ספסופה".

ב _____ התש _____ (_____ ב _____ 20)

[תאריך עברי] [תאריך לועזי]

(חמ _____ 206 -- 3 - ת1)

_____ [חתימה]

בצלאל סמוטריץ'

שר האוצר

דברי הסבר

לנוכח מתקפת הטרור הרצחני שהתרחשה ביום 7 באוקטובר 2023, הכריז שר הביטחון באותו היום על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ב)(1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. בהתאם לסעיף 9(א)(5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביום 12 באוקטובר 2023 לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל והכרזה זו מוארכת מעת לעת. כמו כן, הוכרז בצבא הגנה לישראל על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה.

בעקבות פעולות הלחימה המתמשכות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", נפגעה למשך תקופה ממושכת הפעילות הכלכלית הסדירה של חלק מהעסקים, וזאת בשל מגבלות והנחיות פיקוד העורף, סגירת מערכת החינוך והתגייסותם של מאות אלפים למילואים. על אף שעסקים רבים במדינה נפגעו בשל המצב הבטחוני, ישנם אזורים שנפגעו מהלחימה באופן מיוחד וממושך.

בשל האמור, מכוח סמכותו של שר האוצר לפי סעיף 36 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, הותקנו תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023 (להלן – הוראת השעה), בהן נקבע פיצוי מוגדל לאזורים שנפגעו מהלחימה באופן מיוחד וממושך (להלן – האזור המיוחד), בתקופה שמיום 7 באוקטובר 2023 עד יום 31 באוקטובר 2023, בשל נזקים שנגרמו לאזורים האמורים בתקופה זו (להלן – התקופה הקובעת).

כעת, מוצעים שני תיקונים בהוראת השעה:

ראשית, מוצע להוסיף לרשימת הישובים באזור המיוחד את הישובים אור גנוז, בר יוחאי, מירון וספסופה.

קביעת האזור המיוחד בהוראת השעה נעשתה בהתאם להנחיות הרלוונטיות של גופי הביטחון, ולפי עמדת גורמי הביטחון בדבר הנסיבות החריגות שהשפיעו על פגיעה במרקם החיים ופעילות באותם ישובים בשל המצב הביטחוני, והכל בעד התקופה הקובעת.

לבקשת ועדת הכספים של הכנסת בישיבה שנערכה ביום 15 בנובמבר 2023, לאחר התקנת הוראת השעה, ביצע משרד האוצר, בשיתוף פעולה עם הגורמים הביטחוניים הרלבנטיים, בדיקה נוספת אודות יישובים בצפון הארץ בשל הנסיבות שהתקיימו בהם בשל המצב הביטחוני, בדומה ליישובים אחרים אשר הוכנסו לאזור המיוחד. בבחינה האמורה, נמצא כי בהתאם לנתונים מעודכנים שמסרו הגורמים הביטחוניים המקצועיים ובהמלצתם, ביישובים אור גנוז, בר יוחאי, מירון וספסופה, בתקופה הקובעת, הייתה פגיעה בחופש התנועה והפעילות האזרחית, לרבות בשל פריסת סוללות ארטילריה פעילות בקרבת היישובים וחסירת צירים מרכזיים המובילים אליהם. על כן, מוצע להוסיף את היישובים האמורים לתוספת הרביעית, כך שיינתן פיצוי מוגדל עבור הנזקים שנגרמו בהם בתקופה הקובעת בדומה ליישובים האחרים שבתוספת הרביעית.

שנית, מוצע להמשיך ולפצות מעסיקים המשלמים שכר לעובדים אשר פונו מבתיהם בשל המצב הביטחוני, עד לסיום תקופת הפינוי לפי החלטת הממשלה שחלה לגבי הישוב בו מתגורר העובד או עד יום 31 בדצמבר 2023, לפי המוקדם.

לפי הוראת השעה, מעסיק בכל מקום שהוא ששילם שכר לעובד שמתגורר בישוב אשר פונה בהתאם להחלטת הממשלה, שנעדר מהעבודה עקב המצב הביטחוני, זכאי לבחור בפיצוי לפי "מסלול שכר עבודה". מסלול זה מפצה את המעסיק על הנזק שנגרם לו בשל תשלום השכר כאמור, בפיצוי בגובה של 520 שקלים חדשים לכל יום עבודה ששילם המעסיק בעד יום היעדרות של העובד בשל המצב הביטחוני. כמו כן, ניזוק שהכנסתו היא מעסק או ממשלח יד לפי סעיף 12(1) לפקודה (להלן – עובד עצמאי) המתגורר בישוב שפונה שעסקו אינו מצוי באזור המיוחד ונעדר מעבודתו בשל המצב הביטחוני, ומחזורו נפגע בשל היעדרות זו, זכאי גם הוא לפיצוי בגובה של 520 שקלים חדשים מוכפל במספר ימי היעדרות של העובד העצמאי בשל המצב הביטחוני.

בדומה לשאר מסלולי הפיצוי בהוראת השעה, פיצוי לפי מסלול שכר עבודה ניתן רק על נזקים שנגרמו

בתקופה הקובעת. אבל, עובדים בישובים שפוננו ימשיכו וייעדרו מעבודתם בשל המצב הביטחוני גם לאחר מועד הסיום של תקופה זו. במטרה למנוע הוצאה לחופשה ללא תשלום או פיטורים של מפונים, מוצע להאריך עד תום השנה את הפיצוי במסלול שכר עבודה שניתן בשל היעדרות של מפונים לפי הוראת השעה, ובלבד שהישוב שמתגוררים בו עדיין מפונה בהתאם להחלטות הממשלה כהגדרתן בהוראת השעה (החלטת ממשלה מס' 950 מיום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023); החלטת ממשלה מס' 975 מיום ג' בחשוון התשפ"ד (18 באוקטובר 2023); החלטת ממשלה מס' 978 מיום ד' בחשוון התשפ"ד (19 באוקטובר 2023); החלטת ממשלה מס' 988 מיום ח' בחשוון התשפ"ד (23 באוקטובר 2023)), כפי שהן מוארכות מעת לעת).

יובהר, כי ככלל, עסקים המתנהלים בישובים המפונים יכולים להמשיך ולקבל פיצוי גם לאחר יום 31 באוקטובר 2023 ללא קשר להוראת השעה, וזאת מכוח תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף), התשל"ג-1973, לרבות בשל שכר שהם שילמו לעובד שנעדר בשל המצב הביטחוני. על כן, תיקון זה רלוונטי בעיקר לעסקים מחוץ לישובים אלה, אשר מעסיקים עובדים שמקום המגורים שלהם הוא ישוב שפונה.